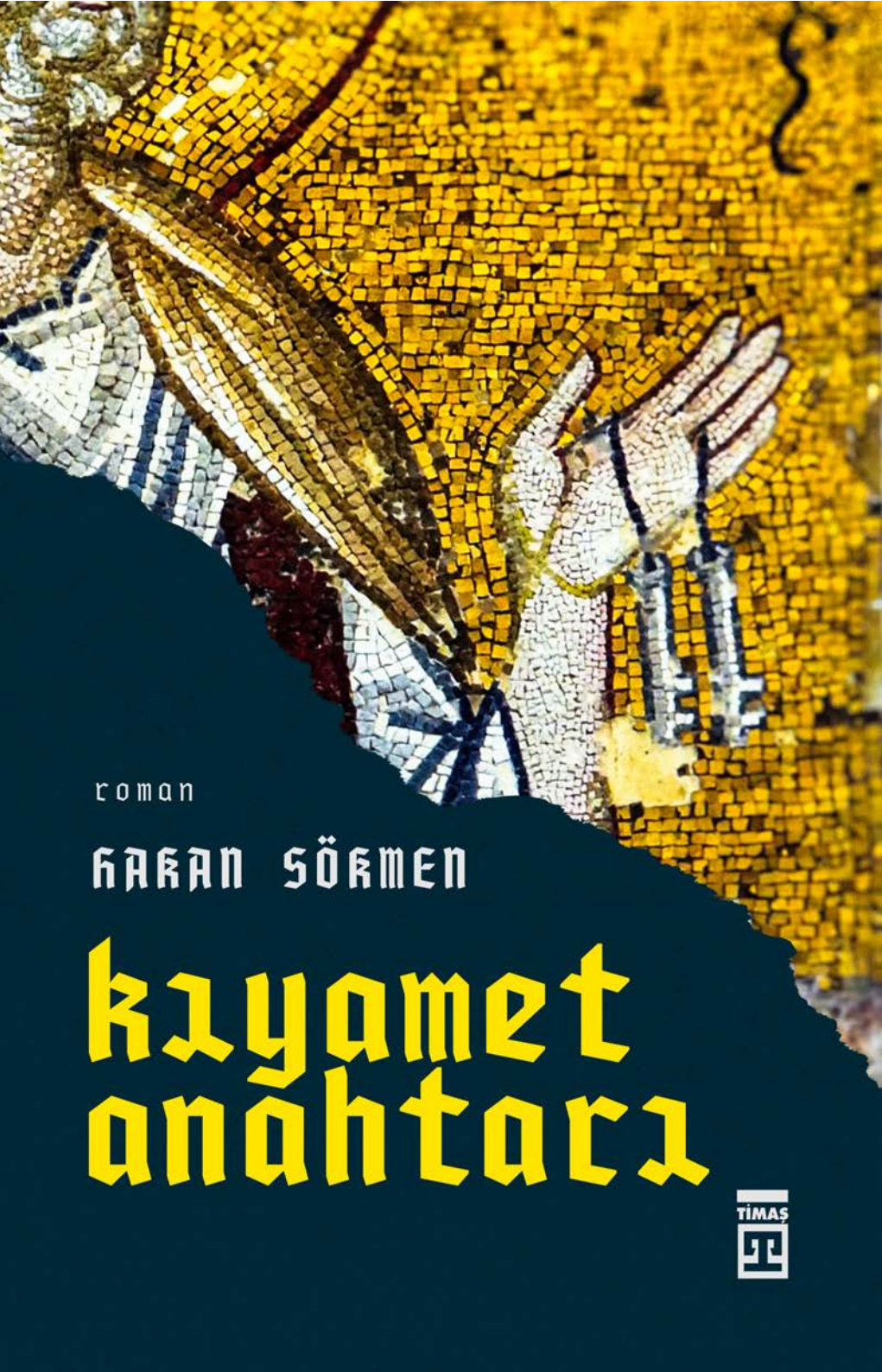

roman

HAKAN SÖRMEN

kıyamet anahtarı

TİMAŞ

Konstantinopolis

Bilinmeyen bir an...

Otur yanıma, tut elimden, sana bir masal anlatacağım. Sadece sessizce dinle beni. Bir idam mahkûmunun son isteğini dinler gibi; ölüme çare olmasan da acılarımı dindiren, serin bir merhem gibi ol ve sadece dinle beni.

Dinle ki, adanmış bir hayatın geçmişin yükü altında nasıl ezildiğini, ruhunda fırtına kopsa da sırların sessizliğinde nasıl kaybolduğunu, meyvesi düşen ağacın gözyaşlarını nasıl içine akıttığını öğren. Zamanı geldiğinde duymaya hazır olanlara anlat. Anlat ki, adanmış bir hayatın karanlık ruhu huzura kavuşsun.

Türbe

Olay Günü...

Şafak sökmek üzereyken Sedat Komiser, 05:20'yi gösteren saatine baktı ve gözlerini usulca Azim Hoca'ya dikti.

Sabahın erken saatlerinde, henüz açılmamış ses tellerini rahatlatmak için yutkundu ve buğulu bir ses tonuyla, "Şimdi bu dehlizin sonu Fatih Sultan Mehmed'in mezar odasına mı açılıyor?" diye sordu.

Yıllar öncesinden bugüne ulaşan bir söylentinin merak edilen sorusu az sonra cevabını bulacaktı...

Bir gün önce yağan yağmur Fatih Camii'nin hazire avlusunu doldurmuş, büyük bir gürültü ile kayan toprak türbenin hemen önünde bir çöküntüye sebep olmuştu.

Sabah olup yağmur dindiğinde, türbe önünde oluşan oyuğun ortasında, toprağın altına doğru ilerleyen, tuğladan yapılmış bir dehlizin girişi belirmişti.

Azim Hoca hemen yetkililere haber vermiş, türbeye ilk gelen polis ekibi bölgeyi dikkatlice emniyet şeridi içine almıştı.

Ekibin başındaki Sedat Komiser göreve yeni geldiği için yanlış yapmaktan imtina ediyor, prosedürleri harfiyen uygulamaya çalışıyordu. Komiser, kırklı yaşlarında olmasına rağmen kapkara saçları, kirli sakalı, uzun boyu ve halen atletik görünüme sahip geniş omuzları ile genç bir siluete sahipti. Dışarıdan bakıldığında

sert mizacıyla karşısındakine korku ile saygı arasında bir duygu uyandırsa da, aslında yakın çevresi için oldukça neşeli biri bile sayılabilirdi.

İşte o yakın çevresinde uyandırdığı neşeli tavrı ile Fatih Camii önünde, göçüğün açtığı dehlizin girişini çevreleyen emniyet şeridinin arkasında, Azim Hoca ile sohbete dalmıştı; sorduğu sorunun cevabını bekliyordu.

Fatih Camii'nin hocası Azim Hoca ise yıllardan beri dile gelmiş söylentinin cevabına şahit olacağı için heyecanından yerinde duramıyordu.

Haziran ayında ansızın bastıran yağmurun serinliği etrafı kaplamış olsa da, Azim Hoca kahverengi çizgili beyaz mendili ile sürekli terleyen yuvarlak kırmızı yanaklarını silip duruyordu.

Aslında terlemesi heyecanından ziyade, nefes almasını bile zorlaştıran kilosundan kaynaklanıyordu. Temiz ve özenli giyinmeye çalışsa da kemerinin üzerine bükülen göbeği gömleğini sürekli dışarıya taşırdığı için dağınık bir görünümü vardı.

Sedat Komiser'e gülümseyerek baktı ve sevecen bir tavır içinde anlatmaya başladı:

"Evet! Yıllardan beri, Fatih Sultan Mehmed'in naaşının türbenin altında değil de, cami mihrabının altına ulaşan bir dehlizin içinde olduğu dile gelmiştir."

Azim Hoca daha ciddi bir tavır takındı ve anlatmaya devam etti:

"Bu söylentiyi kuvvetlendiren olay Sultan II. Abdülhamid devrinde yaşanmış... Anlatılan odur ki, Sultan Abdülhamid İstanbul'a güçlü bir yağmur yağdığı gece, yani dün akşamkini aratmayacak kadar fazla olmalı, rüyasında Fatih Sultan Mehmed'i görmüş. Koskoca Fatih 'Boğuluyorum! Beni kurtarın,' diye bağırıyormuş. Kan ter içinde uyanan Sultan Abdülhamid, hemen itfaiye kumandanı olan

Mehmed Paşa'yı ve Şerif Paşa'yı çağırmış ve mezarı açmaları için görevlendirmiş.

Bu arada söylenti bu ya, o gece Fatih bölgesinde oturan halkın büyük bir kısmı da aynı rüyayı görmüş...

Her neyse, emri alan paşalar türbeye gelmiş ve sandukayı kaldırıp mezarı kazmaya başlamışlar ama ne kadar derine inseler de bir türlü naaşa ulaşamamışlar.

Derken, bir süre sonra önlerine demir bir kapak çıkmış. Pas tutmuş kapağı yavaşça açtıklarında taş bir merdiven görmüşler.

Ellerine birer lamba alıp merdivenden inmişler ama bu defa derinlere uzanan bir tünel karşılarına çıkmış.

Korkmadan yılmadan tünelin karanlık koridorunda yürümeye devam etmişler ve metreler sonra ufak bir odacığa ulaşmışlar.

Ortada musalla taşını andıran bir mermer, mermerin içindeyse, zamana karşı direndiği anlaşılan sert ahşap bir tabut ile karşılaşmışlar.

Bir hayli zorlanarak tabutu açmışlar ve içinde, yüzü örtülü ve tahnit edilmiş bir beden bulmuşlar.

Tahnit edilmiş çünkü Fatih Sultan Mehmed vefat ettiği gün oğulları Cem Sultan ve Bayezid arasında taht mücadelesi varmış. Tüm şehir kargaşaya sürüklendiği için, sultanın naaşını defnetmeyi unutmuşlar. Günlerce karanlık bir odada çürümeye terk edilen bedeni, etrafa öyle bir koku vermiş ki yanına kimse yaklaşamamış. En sonunda baltacılar kethüdası, sultanın iç organlarını çıkarıp tahnit etmiş ve ölümünden tam on dokuz gün sonra defnedilebilmiş. Koskoca Fatih'e böyle bir vefasızlık yapılmış işte..."

Sedat Komiser'in göz kapaklarını ovuşturmasından, dikkatinin dağıldığı anlaşılıyordu. Azim Hoca konuyu uzattığını fark edince "Amaan neyse biz konumuza dönelim," dedi ve hafif nemli mendili ile bir kez daha yanaklarını silip heyecanla anlatmaya devam etti:

"Sultan Abdülhamid'in paşaları o gün buldukları tahnit edilmiş naaşın başında bir süre ne yapacaklarını bilmez halde beklemişler. Sonrasında usulca ölünün üzerine serilmiş örtüyü kaldırmışlar ve ne görsünler! Resimlerdeki, Fatih Sultan Mehmed'in bozulmamış yüzü, aynı çatık kaş, aynı kemerli burun..."

Sedat Komiser o anda şaşkınlığını gizleyemedi. Az önce ağırlaşan göz kapaklarının ardında şimdi şahin gibi bakan gözler belirmişti. Bir anda istemsizce "Ee hocam paşalar ne yapmış?" diye soruverdi.

Azim Hoca komiserin dikkatini çektiğini fark edince, derin bir nefes alıp göğsünü kabarttı. Sesine bilge bir ton yükledi ve heyecanla anlatmayı sürdürdü:

"Paşalar naaşın başında bir müddet kalıp dua etmişler, sonra tabutun kapağını kapayıp, sanki hâlâ hayatta olan bir hükümdarın huzurundan ayrılıyormuş gibi saygı içinde, sırtlarını mezara dönmeden, adımlarını geriye doğru atarak yavaşça uzaklaşmışlar. Yukarıya çıkar çıkmaz Sultan Abdülhamid'in yanına gidip gördüklerini kelimesi kelimesine bildirmişler. Sultan Abdülhamid, yağmurun getirdiği suyun, dedesi Fatih'in naaşını bozmamış olmasından memnuniyet duymuş.

Türbede her şeyin eskisi gibi bırakılmasını buyurup, "Gördüklerinizi unutunuz," diye emir vermiş..."

Yani söylenti odur ki Fatih Sultan Mehmed'in mezarı türbenin tam altında değil de cami mihrabına ulaşan bir tünelin sonunda yer alıyormuş."

Komiser Sedat, Azim Hoca'nın anlattığı bu hadisenin gerçek mi yoksa söylenti mi olduğunu kestirememişti ama bir gerçek vardı ki birazdan araştırma ekibi bu dehlize girecek ve merak edilen sorular cevap bulacaktı.

Müze

Bir Gün Önce...

Osmanlı döneminden kalan Darphane-i Amire binaları da sergi alanlarına eklenerek yenilenen İstanbul Arkeoloji Müzesi nihayet o gün tekrar kapılarını açmak üzereydi.

Müzenin en gözde eseri olan İskender Lahdi önünde gazeteciler konuşma için hazırlanırken, Aras odasına çekilmiş, yapacağı konuşmanın notlarına son defa göz gezdiriyordu. Müze Müdürü Ümit Bey bu konuşma için en uygun kişinin, basının da yakından tanıdığı Arkeolog Aras olacağı kanaatindeydi.

Çünkü Aras, daha dokuz ay önce gelen bir ihbar telefonu ile apar topar Kadıköy'e gitmiş, orada kentsel dönüşüme giren bir gökdelen inşaatından üç tane geç dönem Roma lahdini tamamıyla tecrübesini kullanarak kurtarmıştı.

O gün ihbar telefonundan sonra, sanki yetkililerin geleceğini öğrenen inşaat firması, kazılan temelin üzerini örtmüş, hatta mikser kamyonunu beton dökmeye hazırlamıştı. Aras topografik özelliklere bakarak buranın bir nekropol, yani antik mezar alanı olduğunu anlamış ve yetkisini kullanarak inşaatı durdurmuştu. İnşaat firması önce Aras'a yüklü miktarda rüşvet teklif etmiş ama karşılık bulamayınca da tehditler savurup ortalığı arbede alanına çevirmişlerdi.

Lahitler inşaat alanından çıkarılırken, Aras kendisine uzatılan mikrofonlara "İçgüdülerim bu temelin bir mezar alanı olduğunu söyledi," deyince kendisini meşhur eden internet haberinin de manşeti atılmış oldu.

"Temelde İç Güdü" başlığı ile verilen haber, Aras'ın Türkiye çapında tanınan bir arkeolog olmasını sağlamıştı. Haberi yapan genç idealist gazeteci Selim, o yıl "En Çok Tıklanan Aktüel Şehir Haberi" ödülüne layık görülmüştü.

***

Elinde yapacağı konuşmanın notları ile ayna karşısında hazırlık yapan Aras, bir yandan da kıyafetine çeki düzen veriyordu. Uzun ve fit vücudu takım elbiseyi iyi taşısa da o daha çok spor giyinmeyi tercih ederdi.

Aynada kendisine bakarken en son ne zaman kravat taktığını düşündüğünde biraz hüzünlenmişti. Düğün gününü hatırlayıp Süreyya'yı gözünün önüne getirdi; biraz daha hatıralara dalsa belki gözünden iki damla yaş bile süzülebilirdi ama kendisini hemen toparladı.

Sagalasos kazılarının mirası olan, hafif nasırlı ellerini dalgalı kısa saçlarına götürüp şekil vermeye çalıştı. Güneşli havalarda yaptığı kazı çalışmaları dönemlerinin başka bir hatırası da kumral teni olmuştu. Gerçi çocukluğunu İzmir'de geçirdiği için güneşe ve denize alışıktı. Üniversiteyi bitirip arkeolog olduğunda çocukluğundan alışık olduğu sıcak havalar yine peşini bırakmamıştı. Güneşin altında çalıştığı o günlerde, kumral uzun saçları daha da açık bir hal alır, ince telli saçları neredeyse yer yer sarı renge bürünürdü. Saçları eskisi gibi uzun olmadığı için bugünlerde bu sarı renklerden eser kalmamıştı. Ama kirli sakalına güneş vurduğunda, özellikle kalın dudaklarının etrafında parlayan tek tük sarı kızıl teller kendisini gösterirdi.

Aynaya son defa baktı; kıyafetinin yeterince düzgün olduğunu gördüğünde bakışlarını tekrar notlarına çevirdi. Birazdan yapacağı konuşmanın alelâde bir sunum olmasını istemiyordu. Çünkü, kendisini yok edilmek üzere olan bir Roma lahdi meşhur etmişti. O da bu olaydan sonra üzerinde daha fazla sorumluluk hissetmiş ve bugüne kadar ülkeden koparılan tarihi eserler hakkında detaylı bir araştırma yapmıştı.

Birazdan kameraların karşısına geçecek ve aslında bilinen ama uluslararası camiada dillendirilmeyen tarihi eser kaçakçılığının çirkin yüzünü gözler önüne serecekti.

Müze Müdürü Ümit Bey, Aras'ın bu cesur çıkışlarını bilip bir gün başının derde girebileceğini hissetse de içten içe çalınan tarihi eserlerin gündeme gelmesini de istiyor gibiydi. Ya da basının da saygı duyduğu bu adamı kendi alanında özgür bırakma mecburiyeti hissediyordu.

Bu nedenle, henüz otuzlu yaşlarının başındaki bu genç ve karizmatik adama hem güveniyor hem de desteğini esirgemiyordu. Daha iki ay önce, beş kişiden oluşan bir ekibin başına takım lideri yapmıştı. Bu ekip sorumlu oldukları kadrolarla, müzedeki eserlerin korunması ve restore edilmesi konusunda yetkili olsa da, sahadan geldikleri için müze dışında da birçok görevi gönüllü olarak üstleniyorlardı. Ümit Bey ekip liderinin Aras olacağını açıklarken, bu beş kişiyi yani Aras, Arzu, Harun, Yunus ve Elif'i odasına çağırmış, önce her birinin olumlu özelliklerini ön plana çıkaracak cümleler söylemiş, en sonunda bu atamayı ilan etmişti.

Ümit Bey, mimar Arzu için cana yakın ve zeki, restoratör Harun için hırslı ve işkolik, tarihçi Yunus için sabırlı ve görev adamı, sanat tarihçi Elif için özverili ve çalışkan ifadelerini kullanmıştı o gün...

Aras takım lideri olduğunda bu duruma ifadesiz kalan tek kişi Harun olmuştu. En az onun kadar çok çalıştığını ve bu göreve

kendisinin layık olduğunu düşünüyordu içten içe... Yine de çekik yeşil gözlerine zorla da olsa bir gülümseme ifadesi takınarak sessiz kalmayı tercih etmişti. Ümit Bey'in deyimiyle tam bir işkolik olan bu kısa boylu adam, bir gün bu hırsının karşılığını alacağını hayal ediyordu.

***

Aras hazırlıklarını tamamlarken kapının ardında, yankısı odaya kadar süzülen bir çift topuk sesinin yaklaştığını duydu. Kapının çalınmadan sertçe açıldığını fark edince, gelenin Arzu olduğunu hemen anladı. Sesinden önce odayı saran vanilya çiçeği kokusu Aras'ın yüzünü gülümsetti. Daha önce kimseden almadığı bu kokunun bir parfüme mi bir kreme mi yoksa bir sabuna mı ait olduğunu hiç soramamıştı Arzu'ya. Sabah fırından çıkmış taze bir kurabiyeyi andıran bu koku, Aras'ın gerginliğini az da olsa hafifletmiş gibiydi...

Sakince "Sanırım vakit geldi," dedi. Arzu'ysa o kendinden emin ve tiz sesi ile "Evet patron herkes hazır, seni bekliyorlar," diye cevap verdi.

Arzu, yüzünü bile dönmeden konuşan Aras'a biraz kırılır gibi olsa da bunu sesine ve tavrına yansıtmamaya özen gösteriyordu. Sonuçta iş arkadaşıydı ama Arzu karakter olarak her ortamda ilgiyi kendisinde toplamaya çalışan bir kadındı. Aslında bunu girdiği birçok ortamda da başarıyordu.

Ne var ki çoğu ortamda bakışları üzerine toplasa da Aras ile bir yıldır birlikte çalışmalarına rağmen bu ilgiyi hiçbir zaman ondan görememişti. Hatta Aras başarılı çalışmaları sonucu ekip lideri olduktan sonra, Arzu'ya bir adım daha mesafeli davranmaya çalışıyordu. Bu mesafeyse Arzu'yu nedense daha çok hırslandırmıştı. Aras'a yakın olmak için işlerin birçoğunu kendisi üsleniyor hatta resmî olmasa da Aras'ın yardımcısı gibi sorumluluk alıyordu. Aras

bu durumdan oldukça memnundu ama net bir şekilde bu ilişkinin bir adım daha öteye gitmesini istemiyor gibiydi.

Aslında Aras sadece Arzu'ya karşı değil, iki yıl önce ansızın trajik bir kaza sonucu kaybettiği eşi Süreyya'dan sonra hiçbir kadına ilgi göstermemişti.

Hayatının dönüm noktasının, Süreyya ile karşılaşması olduğunu düşünüyordu hep. Bugünkü başarılarının arkasında da Süreyya'nın olduğuna inanıyordu.

Aras, hem karısının hatırasını halen içinde yaşatıyor, hem de altı yaşındaki oğlu Rüzgar'a karşı kendisini sorumlu hissediyordu. Annesini kaybeden Rüzgar o günden sonra kabuğuna çekilen bir inci gibi, hiç kimse ile iletişim kurmamıştı. Asperger sendromu teşhisi konulan Rüzgar, üstün matematik zekâsı olmasına rağmen, dikkat dağınıklığı nedeniyle sosyalleşme problemi yaşıyor ve hiç konuşmuyordu. Aras'ın ablası Aylin olmasa belki de o zor günler asla atlatılamayacaktı. Aylin, o zorlu günlerde ne kardeşi Aras'ı ne de yeğeni Rüzgar'ı yalnız bırakmamıştı.

Şimdilerde özel çocukların bulunduğu bir okulda eğitim alan Rüzgar gününü orada geçiriyor, sonrasında babası ile eve dönüyordu.

O fena günden sonra Aras, Rüzgar'ın anne özlemini gidermek için onun eğitimiyle yakından ilgilenmiş ve parasız kalmamak için sürekli çalışıp çabalamıştı. Hayatını önce oğluna sonra işine adayan bu genç ve başarılı arkeolog, karısı Süreyya'yı kaybettikten sonra yaşadığı acıyı ancak bu şekilde hafifletebiliyordu ya da hafiflettiğini düşünüyordu.

Tek amacı vardı o da karısının istediği gibi işinde başarılı olmak ve yıllardır konuşmayan oğlunun ağızından birkaç kelime duymaktı.

***

Aras birazdan, yenilenen Arkeoloji Müzesi'nin açılış konuşmasını yapacak, sonra hava kararmadan oğlu Rüzgar'ı almak için özel eğitim okuluna gidecekti.

Haziran ayı olmasına rağmen bir saat içinde gri renkli bulutlar, tüm kasveti ile İstanbul'un üzerine ansızın çöküvermişti. Zamansız esen serin ve sert rüzgâr, güçlü bir yağmurun habercisi gibiydi.

Uzaklardan duyulan gök gürültüsü Aras'ı huzursuz etmeye yetmişti. Bir an evvel konuşmasını bitirip, Rüzgar'ı almak için okula gitmek vardı aklında. Üstelik okulda yeni işe başlayan ve Rüzgar'ın bundan sonraki eğitimini üstlenen İrem Hanım hem Aras ile tanışmak hem de o gün küçük bir mülakat yapmak istemişti. Bu görüşmeyi kaçırmamak için yağmur başlamadan çıkması ve trafiğe girmeden okula yetişmesi gerekiyordu.

***

Nihayet konuşma saati geldiğinde, Arzu'nun sesiyle kendine geldi Aras.

"Nasıl bir konuşma hazırladın patron!"

Yaramazlık peşindeki bir çocuk gibi gülümseyerek cevap verdi Aras: "Merak etme, birazdan dinleyeceksin."

Bu tavrı iyice merak uyandırmışken, Arzu'nun bir soru daha sormasına fırsat vermeden "Hadi gidelim," dedi.

O an Arzu'ya bakmıştı. Yine oldukça bakımlı görünüyordu, az önce duyduğu topuk seslerinin kırmızı bir ayakkabıdan geldiğini fark etti. Dalgalı saçlarıysa bu defa serbest değildi. Atkuyruğu yapmıştı ve kırmızı bir kurdele saçı ile birlikte beline kadar iniyordu. Bakışlarını daha fazla uzatmadan gözlerini kaçırdı ve konuşmanın yapılacağı salona doğru yöneldi. Bir süre sonra hızlı adımları takip eden Arzu ile birlikte İskender Lahdi'nin olduğu salona giriş yaptılar.

Bir ara Aras basın mensupları arasında Gazeteci Selim'i fark etti. Aras'ın lahit haberi ile ödül kazanmıştı, o nedenle bu açılışta olması da gayet doğaldı.

Çelimsiz yapısı, beyaz teni ve her daim dikkat çeken parlak yanakları yüzüne çocuksu bir ifade kazandırıyordu Selim'in.

Bu sempatik görünümüne eklediği tatlı dili, habercilikte ön plana çıkmasını sağlıyordu çoğu zaman. Meraklı yapısı ile normal görünen birçok olayın altında gizlenen, küçük detayları gün yüzüne çıkarıyor, sıradan olaylara haber değeri kazandırıyordu. Selim, önemli haberlerin kokusunu önceden alacak kadar tecrübe edinmişti artık. Bugün de Aras'tan manşetlik bir söz duymayı heyecanla bekliyordu. Son dönemlerde internet haberleri gazetelerden daha çok okunur olmuştu. Gazeteleri artık, yılların alışkanlığına nostaljik bir hava katmak isteyen ya da prensiplerinin ötesine geçmeyi gurur meselesi haline getiren, inatçı bir azınlık okur olmuştu.

Şimdilerde yeni trend, ilgi çekici başlıklarla okunan internet haberleriydi. Bu da yeni mezun gazetecileri meşhur etmişti. Hem sahada olan hem de doğru haberi hızlı bir şekilde okuyucularla buluşturan bu yeni yetmeler artık haber dünyasına yön veriyor hatta yılların duayen gazetecilerinden daha çok para kazanıyorlardı. İşte o yeni yetmelerden biri olan Selim de o gün açılış salonundaki yerini almıştı.

Arkeoloji Müzesi'nin yenilendikten sonraki açılış konuşması, koleksiyonun en değerli eseri olan İskender Lahdi yanında yapılacaktı.

Müze yenilenirken, lahitlerin de bakımları büyük bir özenle yapılmıştı. Hatta bu tip eserlerin restorasyonları için, son teknoloji ile donatılmış özel bir de laboratuvar tasarlanmıştı. Her şey gibi artık restorasyonlar da teknolojik imkânlarla buluşmuştu. Halkın ilgisi de eskisinden çok daha fazlaydı.

Bu teknolojik odaya sadece, eserlerin araştırılması ve bakımı için yetkilendirilen kişiler giriş yapabiliyordu. Ümit Bey'se bu yetkiyi Aras'a da vermişti. Birçok eser o ve onun ekibinin özenli çalışmaları sonucunda sergiye çıkmıştı.

İskender Lahdi, Arkeoloji Müzesi'nin en önemli eseri olarak nitelendiriliyordu. Açılış için salon, lahdi tam ortaya alacak şekilde dizayn edilmişti.

Lahdin sağ tarafına, üç basamaklı konuşma kürsüsü kurulmuş, hemen önündeki protokol koltuklarına belediye başkanı ve devlet yetkilileri oturtulmuştu. Kültür ve Turizm Bakanı geçirdiği bel fıtığı ameliyatı nedeniyle açılışa gelememiş yerine yardımcısını göndermişti. Fakat anbean konuşmayı canlı olarak takip edebilmesi için hazırlıklar yapılmıştı. Arka sıralara doğru, sanatseverler, iş adamları, koleksiyonerler ve basın mensupları da yerlerini almıştı. Sadece yerli basın değil, birkaç yabancı basın mensubu da Avrupa'nın değerli müzeleri arasında gösterilen İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin yenilenmiş halinin açılışına ilgi göstermişti.

Aras kürsüye çıkmadan elinde tuttuğu not kartlarına son defa baktı ve sakin görünmeye çalışarak önünde duran basamakları ağır ağır adımladı. Az önce odasında çalışırken gayet rahattı ama şimdi kalp atışı kontrolsüzce yükseliyordu.

Derin bir nefes aldığı sırada, en öndeki protokol koltuğunda oturan Ümit Bey'i fark etti ve belli belirsiz bir baş selamı vererek gülümsedi. Kendisine güvenen tanıdık bir yüz, üzerindeki gerginliği azaltmaya yetmişti.

Artık her şey hazırdı ve Aras konuşmasına başladı;

"Sayın yöneticiler, sevgili sanat severler ve değerli basın mensupları, hepiniz hoş geldiniz!"

Klasik bir giriş cümlesi sonrasında gelen geleneksel alkış seremonisi, Aras'ın biraz daha rahatlamasını sağlamıştı. Konuşmasının hemen girişinde sesini ve nefesini dengeledi, sonrasında bakışlarını elinde tuttuğu not kartlarından yavaşça İskender Lahdi'ne doğru çevirdi.

Lahdin üzerine sere serpe uzanmış ve kükremek üzereyken tasvir edilen aslan heykelinin, etrafa verdiği korkuyu hissetti. Aslan heykeli sakince oturuyor gibi görünse de bir anda dehşet veren bir yırtıcıya dönüşebileceğinin mesajını veriyordu sanki.

Aras da içinden gelen belirsiz bir dürtü ile, usulca gözlerini karartmıştı. Kendisini lahdin üzerindeki aslan gibi hissetmeye başlamıştı. Aslında bunun nedenini az çok biliyordu. Sakince ağızından dökülen kelimeler, duyan kulaklarda kükreme etkisi yaratabilirdi. Çünkü hazırladığı konuşma, tarihi eser kaçakçılarına bir göz dağı niteliğinde olacaktı.

Kimseyle paylaşmadığı konuşma kartına baktı ve devam etti:

"Şu an bildiğiniz üzere milattan önce 4.yüzyıla tarihlenen ve son Sidon Kralı'na ait olduğunu düşündüğümüz lahdin önündeyiz. Yani hepinizin bildiği üzere, arkeoloji dünyasının başyapıtlarından birisi sayılan büyüleyici İskender Lahdi."

Aras konuşmasına devam ederken lahit üzerindeki savaş sahnesinin her bir detayını sanki ilk defa görüyormuş gibi tekrar gözden geçiriyor, atların ayakları altında ezilen insanların çığlıklarını duyuyordu sanki.

Mermer lahdin üzerindeki İskender, başına giydiği aslan postlu miğferinden hemen seçilebiliyordu. Atı şahlanmış, elinde tuttuğu mızrak ile savaş meydanında cesurca çarpışıyordu.

Lahit üzerindeki savaş sahnesi mermere o kadar gerçekçi işlenmişti ki, sanki birazdan İskender'in mermer bedeni can bulacak, salonun duvarlarında atının nal sesleri yankılanacaktı.

Aras, lahdi süzen gözlerine keskin bir ifade ekleyerek dinleyenlere doğru döndü,

"İşte bu lahit 1887 yılında bulunduğunda hem müzemizin kurulmasını sağladı hem de ülkemizin müzecilik anlayışını geliştirdi. Tarihi hatırlayarak emeği geçenleri anmak ve haklarını teslim etmek, açılışımıza daha da anlam kazandıracaktır."

Aras'ın vurgulu ses tonu ve salona hâkim tavırları dinleyenlerin dikkatini çekmişti. Müze Müdürü Ümit Bey durumdan oldukça memnun, yüzünde hafif bir gülümseme ile konuşmayı takip ediyordu. Yine de rahatlamak için erkendi, içine çekeceği derin nefesi, konuşmanın sonuna saklıyordu.

Ümit Bey, sorumluluk alanında fazla sorun istemezdi. Çıkan problemleri görmemezlikten gelir, zamana bırakır ve çoğu zaman kulağının üzerine yatardı. Bir sorun büyür ve kaçacak yeri kalmadığındaysa o uzun boylu adam bir anda küçük bir erkek çocuğuna bürünür, verdiği kararın bile arkasında duramaz, topu başkalarının üzerine atardı. Kim bilir belki de bu önemli açılış konuşmasını, hata yapmaktan korktuğu için Aras'ın üzerine atıvermişti...

Gel gelelim bir müzede ne kadar problem olabilirdi ki? En son Aras'ın takım lideri olmasından bir hafta sonra, Harun odasına girmiş ve kendisinin neden bu göreve layık görünmediğini sormuştu. Önceleri vaktinin olmadığını söyleyip sürekli Harun'u atlattı, sonradan sanki bu konu hiç konuşulmamış gibi sürekli Harun'a başka işlerle ilgili talimat verdi.

Harun bu yüzden Ümit Bey'le hiçbir zaman detaylıca konuşma fırsatını yakalayamamıştı. Konuysa bir süre sonra kendiliğinden kapanmıştı sanki.

Harun başlarda, Aras'ın liderliğini hazmedememiş ve işini savsaklamaya başlamışsa da işkolikliği yüzünden bu durumu fazla da uzatamamıştı. Ümit Bey yine başarmıştı. Bir soruna hiç müdahale etmeden, zamanın yardımıyla işi kendiliğinden çözüvermişti.

Yurt dışında aldığı eğitimin yanı sıra, kim bilir belki de kimseyle tartışmaya girmemesinin ve herkesi idare edebilir tavırda olmasının ödülünü müdürlüğe kadar yükselerek almıştı. Üstelik bu muhlis yapısı çoğu müze çalışanları tarafından seviliyordu. Aras da onu sevenler arasındaydı. En azından işine karışmıyor olması ve kendisine güvenmesi onun için yeterliydi.

Aras, Ümit Bey'in gülümseyen ifadesine bir kez daha baktı ve lahdin tarihi hakkında bilgi vermeyi sürdürdü:

"Sultan II. Abdülhamid, Lübnan'da bulunan, Kral Nekropolü kazı çalışmaları için bizzat Osman Hamdi Bey'i görevlendirmişti. Osman Hamdi Bey, sadece iki ay içerisinde nekropolden birçok eser ve lahit çıkardı, sonrasındaysa hiç vakit kaybetmeden gemilerle İstanbul'a getirdi.

İstanbul'a getirilen lahitler arkeoloji dünyasında büyük yankı uyandırmıştı, fakat bir süre sonra, daha önce kimsenin düşünmediği bir sorun ortaya çıktı.

O dönemde henüz bir müze binamız olmadığından, eserler bugün müze bahçemizin karşısında bulunan Çinili Köşk'e yerleştirilmeye çalışıldı. Fakat sorun yine de tam çözülememişti. Çünkü bazı lahitler o kadar büyüktü ki kapıdan geçirilemedi. İşte tam bu günlerde Osman Hamdi Bey, Maarif Nezareti'ne bir mektup yazdı ve çok acil bir müze binasına ihtiyaç duyulduğunu belirtti. O dönemde arkeolojik çalışmalar ülkeler için itibar meselesi halini almıştı, bu nedenle Sultan II. Abdülhamid'den çok geçmeden müze binası yapımı için onay çıktı.

Dönemin gözde mimarlarından Alexandre Vallaury, şu an içinde bulunduğumuz bu binayı tasarladı ve İstanbul Arkeoloji Müzesi ilk defa 13 Haziran 1891 tarihinde hizmete açıldı.

Bugüne geldiğimizde, yaklaşık iki yıldır büyük bir gayretle sürdürdüğümüz çalışmalarımızı artık tamamladık. Bu değerli müze binamızı, son teknoloji sergi alanları da ekleyerek yeniledik. Ve artık tarihi eserlerimizi halk ile buluşturacağımız gün geldi. Hem de müzemizin ilk açıldığı günün yıl dönümünde, yani 13 Haziran'da..."

Cümlenin sonunda, Arzu'nun heyecanına yenilerek, hafifçe başlattığı alkışı dinleyiciler devam ettirdi ve salon bir süre alkış sesi ile yankılandı. Ümit Bey o anda konuşmanın bittiğini düşünerek tam derin bir nefes alacaktı ki, Aras alkışlar son bulmadan konuşmasına devam etti.

"Müzecilik Haftası'nda olduğumuz bu günlerde ülkemizdeki müzeciliğin gelişiminden de kısaca bahsetmek isterim. Tarihi eserlere gösterdiğimiz saygı ve koruma bilinci böylelikle daha da önem kazanacaktır diye düşünüyorum."

Bu ihtiraslı ses tonu Ümit Bey'i hafifçe endişelendirmeye başlamıştı. Fakat Aras lahit üzerinde, elinde mızrağı ile meydan okuyan İskender gibi kararlı gözlerle konuşmasına başlamıştı bile.

"Evet, Osman Hamdi Bey, ilk defa 1869 yılında bir yönetmelik uygulamaya koymuştu. Fakat bu yönetmelik tarihi eser kaçakçılığına ve yağmaya engel olamamıştı.

O tarihlerde kazılarda bulunan eserlerin üçte biri çabalarının karşılığı olarak bulan kişiye, üçte biri arazinin sahibine, üçte biri de devlete kalıyordu.

Bu durum maalesef hileli işlere neden olmuştu. Bazı kazı sahipleri ciddi bir envanter yapmadığı için devlete kalan paydan eser aşırıyordu. Yine bazı kazı sahipleri, kazının yapılacağı araziyi önceden

yok pahasına satın alıyor, böylelikle kazı sonucunda çıkan eserler için payını arttırıyordu."

Aras elinde tuttuğu not kartlarından birisini önüne aldı...

"Size Osman Hamdi Bey'in, Maarif Nezareti'ne yazdığı iki satırlık mektubu okumak isterim," dedi ve hiç ara vermeden sözlerine devam etti.

"1842 tarihinden itibaren topraklarımızda defalarca kazılar yapılmış, bizim de kayıtsızlığımızdan faydalanarak eser namına ne varsa yağma edilmiştir. Irak Hille civarında İngilizlerin yaptığı kazıda 5536 eser bulunmuş, bunun sadece 623 parçası Müze-i Hümayuna gönderilmiştir.

İşte bu mektup o dönemleri görmemiz için bize ışık tutuyor. Osmanlı'nın da zaafları vardı tabii ki ama bu talanı haklı çıkarmaz. O nedenle Osman Hamdi Bey 1884 yılında daha kapsamlı ve eserleri korumaya yönelik bir nizamnameyi yürürlüğe koydu."

Ümit Bey Aras ile göz göze gelmeye çalışıyor, konuşmanın fazla uzadığını hissettiren bir işaret vermek istiyordu. Fakat Aras o dakikadan itibaren Ümit Bey'e hiç bakmadan konuşmasını sürdürdü,

"Buna göre, kazı izni olsun olmasın tüm eski eserler devlete aittir. Görünen ve toprak altında gömülü olan tüm eserlerin sahibi devlettir.

Osmanlı İmparatorluğu sınırlarında bulunan eski eserlerin yurt dışına çıkışı kesinlikle yasaktır.

Yasal izni olmadan kimse kazı çalışması yapamaz. Bu izin bilimsel çalışma adına çıkarılabilir.

Peki, bu kanun çıkınca talan bitti mi dersiniz?"

Salonda garip bir sessizlik vardı. Cevabı çok beklemeden yine Aras verdi.

"Kazı yapan tüm ülkeler bu nizamnameyi protesto etti.

Hatta tarihçi Ernest Renan çıkarılan yeni kanun sonrası, şöyle vahim bir rapor yayınladı:

Bu kanundan sonra yurt dışına çıkarılamayan Palmira'daki büyük mermer erserler, parçalanarak küçük *objeler halinde gizlice taşınmıştır. Ayrıca küçük parçaların el altından satışı daha kârlı olmuştur."*

Gazeteci Selim'in gözleri fal taşı gibi açılmıştı. İşte beklediği haber gelmişti ve konuşmanın daha da sertleşeceğini seziyordu. Yayıldığı koltuktan toparlandı, salına salına daha dik bir pozisyon aldı. Konuşmanın başından beri öylece oynadığı kalemin kapağını ilk defa açtı ve önündeki not kâğıdına yazdığından emin olmak için birkaç çizik attı. Avını süzen bir timsah gibi usulca Aras'ın ağızından çıkacak cümleleri beklemeye koyuldu.

Aras konuşmasına devam ediyordu:

"18.yüzyılda bir bilim dalı olarak filizlenen arkeoloji, sonraki yıllarda Mısır, Mezopotamya, Anadolu gibi mistik ve büyüleyici topraklarda, Batı burjuvazisinin kapıldığı bir maceraya hatta pahalı bir eğlenceye dönüşmüştü."

İşte Selim için haber başlığı gelmişti. Bir meydan okumanın giriş cümlesi ancak böyle net ve vurgulu olur diye düşünüyordu. Aras ise hiçbir boşluk vermeden, neredeyse tek nefes konuşmasını sürdürmeye devam etti.

"O dönemde yaşanmış bu eser talanına, geçmiş geçmişte kaldı diyemeyiz. Türlü bahanelerle, zorlama belgelerle bu topraklardan koparılan eserlerin çığlığına kayıtsız kalamayız. Çünkü bu eserler, 'Bizi bırakın, biz buraya ait değiliz!' diye bağırıp duruyor.

Gelin bu çığlıklara kulak verelim..."

Arzu başta olmak üzere Aras'ın diğer çalışma arkadaşları da bu konuşmadan oldukça memnun görünüyordu. Sonuçta sürekli sahada olan bu ekip, kendi aralarında başka ülkelere götürülen

bu eserleri ne zaman konuşsalar hep iç geçirirlerdi. Şimdi ilk defa, mola sohbetlerinin acı mevzusu, uluslararası basın mensuplarının da olduğu bir salonda yankı buluyordu.

Ümit Bey için artık konuşma kontrolden çıkmış, huzursuz bir şekilde ağızına götürdüğü tırnaklarını dişlemeye başlamıştı. Az sonra duyacağı konuşma, yanağındaki kızarıklığı kulaklarına kadar ulaştıracaktı.

Aras, ülke topraklarından koparılmış ve yabancı müze salonlarına taşınmış bütün eserleri tek tek sıralamaya başladı. Öyle detaylar veriyordu ki, tarih tarih, ülke ülke, isim isim tüm sürecin sorumlularını kararlı bir ifade ile gözler önüne seriyordu. Elindeki not kâğıdına hiç bakmadan içselleştirdiği bu ezber, salondakilerin biraz daha gerginleşmesine sebep olmuştu.

Aras'ın ekibinden Harun bile bu konuşmadan çok etkilenmişti. Her zaman kendisini Aras'a göre daha iyi görse de böyle bir konuşmayı kendisinin yapıp yapamayacağından şüphe duymuştu. Aras amacına ulaşmış konuşma kartındaki tüm notları okumuştu. Ses tonunu az da olsa yumuşatarak konuşmasına devam etti,

"Evet değerli misafirlerimiz, liste böyle uzayıp gitmekte... Burada vurgulamak istediğim sorun yanlış anlaşılmasın, sonuçta tarihî koşullar neticesinde, herkesin haklı bir sebebi vardır.

Geçmiş için sorumlu aramak yerine önceliğimizi gelecek için atılacak adımlara vermeliyiz. Başta söylediğim gibi toprağından koparılan her eser 'Bizi geri verin!' diye çığlık atıyor.

Biz bugün, binlerce eseri sergileyeceğimiz İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni tekrar açarken, yine binlerce eser ait olmadığı salonlarda sergilenmeye devam edecek.

Daha vahimi müzelerde değil de özel koleksiyonlarda esir edilmiş ve insanlıktan koparılmış eserlerimiz var. Bu eserlerin satışı maalesef kaçakçılık yöntemi ile el altından devam ediyor.

Sadece son bir yılda koleksiyon ve müzayedelerde satılan eserlerin işlem hacmi yüz milyar dolar değerinde. Bir de el altından yapılan kayıt dışı satışları düşünün ve buna vergisiz para hareketlerini de ekleyin. Dikkatinizi çekmek isterim, birçok devletin dış borcunu kapatacak bir paradan bahsediyorum."

Aras içindeki aslanı çıkartmış sözlerini salondakilere savurmuştu. Söylediklerinin dinleyiciler tarafından nasıl karşılanacağını az çok tahmin ediyordu. Biraz da söylediklerini sindirmeleri için dört beş saniye, sadece kendisine bakan gözleri izledi.

Müze Müdürü Ümit Bey'in alnında boncuk boncuk ter damlaları belirmişti. Hafif kızarmış yanaklarından ve sağ ayağını huzursuz şekilde sallamasından tedirginliği anlaşılıyordu. Sonuçta yabancı basın mensupları da müze açılışındaydı ve bazı ülkelerin, hatta isimlerin direkt isminin geçmesi yanlış anlaşılabilirdi.

Birazdan çalacak olan telefonlara açıklama yapacak kişi Ümit Bey olacaktı. Şimdiden bu konuşmayı daha da yumuşatacak cümleleri, kafasında tasarlamaya başlamıştı bile.

Arzu, yapılan cesur konuşmanın etkisinde kalmış hayranlıkla Arası süzüyor, program sonrası satır aralarını konuşmak için sabırsızlanıyor gibiydi.

Bazı dinleyiciler "konuşma bitse de gitsek" der gibi boş ve donuk gözlerle etrafa bakarken, bazı sanatseverler konuşmanın "el altından yapılan satışlar ve vergisiz para hareketleri" bölümünden sonra zan altında kalmış gibi görünmemek için çevresine anlamsız gülücükler dağıtıyordu.

Aras'ın konuşmasının bitmesini heyecanla bekleyen tek kişi Gazeteci Selim'di. Konuşma sırasında, çalınan eserlerin notunu bile tam tutamamıştı ama İskender Lahdi'nin önünde tarihi eser kaçakçılarına meydan okuyan Aras'ı görünce haberinin başlığını bile düşünmüştü: "Lahitlerin Efendisi"

Aras artık son cümlelerini söylemek üzereydi. Bir defa daha not kartına göz gezdirdi ve dinleyicilere baktı.

"Sevgili dostlar bu konuları Müzecilik Haftası'nda İstanbul Arkeoloji Müzesi'nin açılışında konuşmak, eserlerimize, kültürümüze ve kalan değerlerimizin bugüne ulaşmasında emeği geçen kişilere ödememiz gereken bir borçtu.

Öncelikle tarihi eserlerimizi korumaya yönelik adımların atılmasını, sonrasında toplumsal farkındalığı artıracak kültür sanat projelerinin devam etmesini dilerim.

Sözlerimi Klaus Tuchuldt'un çok sevdiğim bir sözü ile bitirmek istiyorum.

*Koruma, Herakles'in 13. i*şi gibidir... *Herakles kendisine verilen 12 görevi tamamlayabilmiştir sadece. Dua etsin ki Miken Kralının aklına, Herakles'e* kültür varlıklarını koruma işini vermek gelmemiştir."

Bu son sözler neticesinde salonda yarı coşkulu bir alkış koptu. Özellikle Aras'ın çalışma arkadaşları ellerini birbirine vururken oldukça neşeli görünüyorlardı.

Konuşmanın ardından Aras'ın yanına ilk gelen Arzu oldu. Hiç konuşmadılar ama Arzu'nun yüzünde hem heyecan hem de biraz tedirginlik vardı. Bu arada salondakiler aralarında fısıldayarak, kendileri için hazırlanmış kutlama alanına doğru ilerlediler.

Aras kalabalık ortamları sevmediğinden ve de yaptığı konuşmanın satır aralarındaki mesajı daha da açıklama çabasına girip sanki konuşmasından pişman bir hava yaratmamak için, sakin bir köşede

durup salonun boşalmasını bekliyordu. Aslında o an kafasında konuşmanın etkisinden ziyade, yağmur daha da fazla şiddetlenmeden oğlu Rüzgar'ı okuldan almak vardı. Arzu halen konuşmuyor, Aras'ın baktığı yöne doğru yani dinleyicilerin kokteyl salonuna yürüdüğü kapıyı izliyordu.

Tam o anda tedirgin bakışlarla kendilerine doğru yürüyen Ümit Bey fark edildi. "Ee Aras Bey yaptın yapacağını... Az önce bakan bey aradı. Zaten üzerinde çalışılan diplomatik konuları gündeme getirmenin manasını sordu. Yoksa ortalığı karıştırmak ve görüşmelere engel olmak mı istiyorsunuz imasında bulundu."

Aras "Üzerinde çalışılan konular mı? Tam iki yüz yıldır..." diye söze başladı ki Gazeteci Selim, elinde ses kayıt cihazı ve notları ile karşılarında beliriverdi. Yüzünde bir tilki gülümsemesiyle "Tebrikler Aras," diye söze girdi.

Ümit Bey daha söyleyeceği birçok söz varken, sanki az önce Aras'ı hırpalamaya gelmemiş gibi "Aras ben kokteyl salonuna geçiyorum... Konuşuruz bunları..." demekle yetindi.

Selim kendisinin gelmesi ile değişen sohbeti hissetmişti ama daha fazla konuşursa Aras'ı sinirlendireceğinin de farkındaydı.

Aras, sanki Selim yanlarında değilmiş gibi Arzu'ya döndü "Ben çıkıyorum Rüzgar'ı okuldan almam gerekiyor," dedi ve cevabı beklemeden hızlı adımlarla çıkışa doğru yöneldi.

Mercedes

Aklı oğlunda kalan Aras, konuşma sonrası kendisi ile sohbete sıralanan kişilerden yakasını zor kurtarmıştı. Yağmur bastırırsa trafik artabilir ve Rüzgar'ın yeni öğretmeni İrem Hanım ile yapacağı mülakatı kaçırabilirdi. İlk defa tanışacağı hanımefendiye karşı sorumsuz bir baba imajı vermek istemediği için oldukça huzursuzdu. Üstelik kendisi de İrem Hanım'ı tanımak ve oğlunu kime emanet edeceğini bilmek istiyordu. Geç kalmak büyük hayal kırıklığına neden olabilirdi.

Aceleyle çıktığı müze binasından, arabasının olduğu otoparka koşar adımlarla ulaştı. Aras, çalışarak kazandığı ilk para ile çocukluk hayali olan eski model 123 kasa Mercedes'ine bugün bile gözü gibi bakmaya devam ediyordu. Gerçi Süreyya'yı kaybettikten sonra uzun süre otoparkta bakımsız kalmıştı ama kendisini toparladığında ilk işi, arabasını yıllardır gittiği Levent Sanayi'deki oto tamircisi Hasan Usta'ya götürmek oldu. Hasan Usta'yı arabasını aldığı yıldan beri tanırdı. Kendi çevresinde oldukça tanınan bu usta özellikle klasik arabaların doktoru olarak bilinirdi. Yurt dışında oldukça popüler olan bu mesleğin erbabı Hasan Usta'ya kendi ülkesinde kayıtsız kalınmıştı yıllar boyunca. Ta ki yeni nesil belgeselcilerin kendisini sosyal medyada tanıtması ile dükkânı dolup taşıncaya kadar. Hasan Usta elinde ne kadar iş olursa olsun Aras'ı asla geri çevirmezdi. İkisinin eski model otomobil sohbeti saatler sürerdi. Bazı zamanlarda Aras dayanamaz, arabanın altında işi ile uğraşan Hasan Usta'nın yanına uzanır, üstü başı yağ olana kadar ona yardım ederdi. Yılların samimi dostluğu abi kardeş ilişkisinden öte olmuştu. Süreyya'nın cenazesine de katılmıştı Hasan Usta. O gün hiç konuşmadılar sadece

sarılıp bir süre ağladılar... O dağ gibi iri cüsseli, kalın bilekli, aldığı kilolarla ensesi kat kat olmuş dev adam, Aras'a sarılırken göz yaşlarını hiç saklamamıştı.

Zamanın acıları hafiflettiği bir dönemden sonra bu iki dostu yine 123 Kasa Mercedes buluşturmuştu. Fazla konuşmasalar da bu üçlü, kendi arasında tekrar bir iletişim kurmayı başarmıştı.

Mercedes, Aras'ı hiç yarı yolda bırakmadı. Gençlikte de, evlilikte de, cenazede de hep yanındaydı.

Şimdi bu yadigâr, kendisini oğlu Rüzgar'a yetiştirecekti.

Aras Mercedes'ine bindiğinde yağmur damlaları ön cama düşmeye başlamıştı bile. Her geçen saniye damlalar daha da irileşiyor, hızlanan yağmur arabanın içinde yavaşça artan bir uğultuya dönüşüyordu. Arabayı çalıştırması ile birlikte harekete geçen silecekler, önündeki ağaçlıklı yolu belirgin hale getirdi.

Tam o anda, yağmur damlalarına karşı çantasını siper eden Arzu'nun arabaya doğru koştuğunu fark etti. Apar topar arabaya binen Arzu, ön taraftaki güneşliği indirip aynada saçlarına şekil verirken, Aras bu kayıtsızlığı sakince izliyor ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Şaşkın bir ifade ile Aras'ın onu izlediğini fark eden Arzu bir anda kendine geldi ve mahcup bir gülümseme ile "Şey... Patron beni de Karaköy'e bırakır mısın?" dedi.

Kısa bir süre sessiz kalan Aras, yolunun üzerinde olduğu için "Neden olmasın," dedi ve gaza bastı.

Bir süre ilerledikten sonra Arzu, "Patron bu cesur konuşmayı yapmak kolay olmasa gerek," diye söze başladı. Aras, "Niye cesurca olsun ki? ... Konuşmamda da söyledim, bunlar herkesin bildiği ama kulak ardı edinen konular, ben sadece pozitif aklın bir gün galip geleceğini ve bu eserler için en doğru kararın verileceğini düşünüyorum. O zamana kadar unutturmamak gerekiyor. Ayrıca geçmişte yaşandı da şimdi bu işler yapılmıyor mu sanki? Hatta bugün yapılan tarihi eser kaçakçılığı daha da acımasız. Eskiden çalınanlar en azından

müzelerde... ya şimdi el altından satılanlar? Kim bilir hangi evlerin salonunu süslüyor?"

Arzu, "Anlıyorum fakat benim cesurca bulduğum kısmı bu değil. Bugün bunları yapacak güçte olan kişiler senin bu konuşmanı dinledikten sonra seni tehdit olarak görebilirler." Aras umursamaz bir tavırla, "Ben sıradan bir arkeoloğum, kimsenin benimle işi olacağını sanmam. Olursa da umurumda bile değil," dedi.

Arzu, Aras'ın bu konuyu konuşmaktan rahatsız olduğunu hissetmişti. Tam konuyu değiştirmek istercesine başka bir soru ile devam edecekti ki Aras'ın telefonu çalmaya başladı. Telefonun ekranında "Çatlak" yazıyordu.

Aras kararsız bakışlarla çalan telefonun ekranına bir süre baktı. Sonra telefonu sessize alarak aldırış etmeden yola devam etti. Arzu bu davranışa anlam verememişti. Meraklı bakışlarla "Çatlak da kim?" diye sordu. Aras bir kere Arzu'nun bitmek bilmeyecek soru girdabına girmişti bile. Önce geçiştirmeyi düşündü ama sonra sorgudan kurtulamayacağını bilen bir mahkûm gibi anlatmaya karar verdi. Üstelik yağan yağmur trafiği iyiden iyiye ağırlaştırmaya başlamıştı. Sohbet etmek yolun stresini azaltabilirdi.

"Çatlak, benim üniversitede sanat tarihi hocamdı. Hatta bir dönem asistanlığını da yaptım. Okul bittikten sonra yurt dışından bir iş teklifi aldığımda referans mektubu yazmasını rica ettim. O da bu teklifi memnuniyetle kabul etmiş gibi göründü. Ama mektubu tavsiye şeklinde değil reddiye şeklinde yazmış. Tabii ki beni işe almadılar."

Arzu şaşkın bir halde "Yanında çalıştığın bir insan bunu neden yapar ki?" diye söze girdi. Aras gülerek "Çatlak işte," dedi ve devam etti.

"Neymiş efendim ülkenin benim gibi gençlere ihtiyacı varmış. Benim geleceğimi çok parlak gördüğünden yurt dışına gidersem tekrar dönmezmişim... Geri kafalının teki işte. Yani kendi hayallerini gerçekleştiremeyen bir babanın, oğluna çizdiği geleceği zorla yaşatması gibi benim yurt dışına çıkmama engel oldu."

Arzu "Fakat ileri görüşlü olduğunu kabul etmemiz gerekir. Baksana şu an alanında tanınmış bir arkeolog oldun. Üstelik bugünkü yaptığın konuşma gerçekten cesaret isterdi. Memlekette bunu yapabilecek kaç kişi var ki? Çatlak diyorsun ama belki de bir dâhidir," dedi ve kahkahayı patlattı.

Aras da aslında aklının bir köşesinde Arzu gibi düşünüyordu. Ayrıca yurt dışına çıksaydı işinin haricinde ne Süreyya ile tanışabilir ne de oğlu Rüzgar'a sahip olabilirdi.

Aras'ın aklında bu düşünceler belirmişken Arzu "Sen de bu yüzden Çatlak diye kaydettin ve telefonunu açmıyorsun. Peki seni niye arıyor ki?" diye sordu. Aras, "Aslında ona sadece ben Çatlak demiyorum bu onu tanıyanların verdiği bir lakap," diye cevap verdi ve konuşmasını sürdürdü.

"Asıl ismi Celal Ermete; işin gerçeği aslında çok zeki bir adamdır. Fakat üniversite kariyerine bir de yazarlık ekledi sonradan. İkonografi ve sembolizm konularında ciddi araştırmaları var, fakat romantik bakış açısı ve tezleri akademik çevrede asla kabul görmedi, hatta dışlanmasına sebep oldu. Çevresinde neredeyse kimse kalmadı. Bilim adamı kimliğinden uzaklaştı ama yazdıkları okuyucular tarafından karşılık buldu ve kendi alanında ilgi görmesini sağladı. Sonunda senin söylediğin gibi bilim dünyası için Çatlak ama okuyucuları tarafından dahi ilan edildi."

Arzu "Senin için Çatlak olarak kalmış anlaşılan..."

"Evet," dedi Aras, "Benim için Çatlak çünkü ben bilimsel bir iş yapıyorum. Yazdıkları ilgi çekse de benim için pek bir şey ifade etmiyor. Sembolizm ile geleceğin dünyasını yorumlamak benim için hayalperestlikten öteye gitmez maalesef...

İşin ilginç tarafı benim bu kadar uzak durmak istememe rağmen kendisi sürekli beni arar. Yeni yaptığımız keşiflerden haberdar olmak ister. Bir detay bulursa paylaşıp bana anlatmaya çalışır. Sanki hâlâ asistanıyım gibi davranıyor..."

Arzu merhametli bir bakış ile "Patron bana kızma ama bu adamın seni sevdiğini hissediyorum. Belki de bugün yaptığın konuşma için tebrik edecektir."

Aras, Arzu'nun yorumuna sessiz kalmayı tercih etti. Bu konuyu daha fazla uzatmak istemediği gayet açıktı. Bir süre ikisi de sessizce yola devam ettiler.

Bu arada yağmur şiddetini o kadar arttırmıştı ki silecekler damlaların hızına yetişemez olmuştu. İstanbul trafiğine bir de yağmur eklenince sanki hayat durma noktasına geliyordu.

Sessizliği yine Arzu bozdu ve "Rüzgar nasıl? diye sordu.

Aras, "İyi... Yeni okuluna alıştı sanki... Bugün yeni bir eğitimci başlıyormuş, artık Rüzgar'la da o ilgilenecek... Biraz da o yüzden acele çıktım. Rüzgar'ın eğitimi için küçük bir mülakat yapacağız."

Arzu, "Tek başına zor olmuyor mu senin için?"

Aras, "Geçen aya kadar aslında ablamla birlikte yaşıyorduk. En kötü dönemlerde o olmasa belki toparlanamayabilirdik ama şimdi her şey az da olsa düzene girdi."

Aras, yağmurun hızlanmasından ve trafikten endişe etmeye başlamıştı. Geç kalırsa okulun çıkışına yetişememe riski iyice artmıştı. Bu endişesini fark eden Arzu, "Patron sen Karaköy'e girme... Benim biraz işim var, sen direkt çevreyolunu takip et istersen," dedi.

Aras aslında Arzu'nun bunu nezaketen söylediğinin farkındaydı ve yağmurda onu yolda bırakmak istemiyordu ama Rüzgar'ın okuluna geç kalmak daha büyük problem yaratabilirdi.

Arzu'ya baktı, gülümsedi ve "Teşekkürler Arzu..." dedi.

Yağmurdan korunacağı bir otobüs durağında Arzu'yu indirdikten sonra çevreyoluna girdi ve Rüzgar'ın okuluna doğru ilerlemeye devam etti.

Okul

Havanın kararmasına daha iki saat süre olmasına rağmen bulutlar o kadar koyu bir hal almıştı ki sanki gece saatleri yaşanıyordu İstanbul'da. Araba farları kalabalığın arasından, yağmurun ıslattığı sokaklarda titrek ışığını yansıtmaya başlamıştı bile.

Aras geç kalmıştı...

Okulun önüne geldiğinde yağmur etkisini azaltmış, fakat bulutlar halen dağılmamıştı. Gökyüzünde öyle bir hareketlilik vardı ki sanki daha büyük bir yağmurun yaklaştığının habercisi gibiydi.

Aras, yağmurun dindiği bu saatlerde daha fazla geç kalmadan okula girmek ve bir an evvel Rüzgar'ın yeni eğitmeni ile tanışmak istiyordu. Akşamüzeri çocuğunu almak için gelen anne babalar okulun geniş bahçesine arabaları ile rahatlıkla girebiliyordu. Aras da araba ile okulun bahçesine doğru ilerledi.

Bu bahçe o kadar genişti ki, içeriye doğru ilerledikçe dışarıdaki trafiğin gürültüsü yerini sessizliğin huzuruna bırakıyordu. Bahçe ıslak olmasına rağmen su birikintisi hiç yoktu.

Arabasının içinden, okul binasının girişine doğru baktı ama Rüzgar görünmüyordu. Rüzgar'ı diğer çocuklardan ayıran en belirgin özelliği düz, parlak ve açık kumral renkli saçlarıydı. Bu özelliğini annesi Süreyya'dan almıştı. Sadece saçları değil, beyaz teni ve yeşil gözleri de annesinden miras kalmıştı ona. Ama gözleri yeşil olma-

sına rağmen annesi gibi çekik değildi, aksine kendi gözleri gibi iri yapılıydı. Şimdiden diğer çocuklara göre daha geniş olan omuzları ve uzun boyu da ileride babasına benzeyeceğini gösteriyordu.

Aras, ne olur ne olmaz diye şemsiyesini de yanına alıp arabadan indi. Okulun merdivenlerine doğru yöneldiğinde, Rüzgar'ı elinden tutan, zarif bir kadınla birlikte dışarıya doğru yürüdüğünü fark etti.

Aras, İrem'i görür görmez kısa süreli bir şaşkınlık yaşadı. Rüzgar'ın elinden tutan kadın ilginç bir şekilde karısı Süreyya'yı anımsatıyordu. Uzun boyu, ince vücudu hatta omuzlarının üzerinden göğsüne kadar uzanan kumral saçları bile Süreyya'nınki ile aynı tondaydı. "Bu, Rüzgar'ın yeni eğitmeni İrem Hanım olmalı," diye geçirdi aklından. Aras şaşkınlığını hiç de gizlemeden onlara doğru yürümeye başladı. Süreyya'nın yeşil gözlerinin hayali ile birkaç adım daha atmıştı ki bakışlarındaki fark, Arası bir anda kendisine getirdi.

Kadın gülümseyen bir ifade ile "Hoş geldiniz ben İrem," dedi.

Aras da aynı samimiyetle kendisini tanıttı. "Ben de Aras... Kusura bakmayın biraz geç kaldım umarım fazla bekletmedim sizi?" İrem, "Hiç problem değil. Rüzgar'la daha fazla vakit geçirdim böylelikle... Üstelik o da halinden memnun gibi"

Rüzgar'ın yüz ifadesinden mutlu olduğu hissediliyordu. Ayrıca İrem'in elinden de sıkı sıkı tutmuştu. Aras, oğlu Rüzgar adına şimdiden seviniyor gibiydi. İrem'in gülümseyen dudakları hem çevresini aydınlatıyor hem de karşısındakine güven veriyordu. Rüzgar'ın böyle cana yakın bir eğitmene emanet olması Aras'ın da içini rahatlatmıştı.

Ablası Aylin İtalya'ya gittikten sonra Rüzgar'ın sorumluluğunu tek başına almaktan hep çekinmişti. Bu eğitim merkezine de ne kadar güveneceğini bilemiyordu ama Aras daha yeni gördüğü İrem'in güler yüzünden oldukça etkilenmişti.